

ואהבת – עיון תפילה לפרשה הראשונה של קריאת שמע

- מהי אהבה?
- את מי אנחנו אוהבים?
- איך אני יודע שאני אוהב?
- איך אני יודע שאוהבים אותי?
- האם ישנן אהבות שונות? (בין הורה לילד, בין ילד להורה? בין ילדים לחבריהם? בין ההורים לבין עצמם) מה ההבדל בין האהבות השונות?

הצעה לפעילות:

נכין לב גדול מבריסטול, ונתלה אותו על הלוח. לתלמידים ניתן לבבות קטנים בצבעים שונים: חלקם ריקים (ניתן לצייר בהם) חלקם עם משפט מקדים:

כשאני אוהב מישהו אני _____

איך אני יודע שמישהו אוהב אותי? _____

אני אוהב את _____ עד ה _____

כשאני אוהב מישהו אני מראה לו את זה _____

את הלבבות הקטנים נתלה או נדביק בלב הגדול (תוך קריאה והתייחסות) ונתלה את הכל על לוח שעליו גם נתלה אח"כ את פרשת "ואהבת".

- מה ההבדל בין אהבה של מישהו (כמו ששוחחנו ב"אהבת לרעך כמוך") לבין אהבה של "משהו"? דברו על "משהו" שאתם אוהבים (לא בהכרח חפץ, הובילו את השיחה לגורם ערטילאי שאין לנו היכרות אינטימית איתו ובכל זאת יש שם "אהבה" לדוגמא: קבוצת כדורגל אהובה, להקה או זמר, תוכנית טלוויזיה) – כיצד אנחנו מתנהגים כשאנחנו אוהבים "משהו"?

נקרא את הפסוקים הבאים:

וְאָהַבְתָּ,

אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ,

בְּכָל-לִבְּךָ

וּבְכָל-נַפְשְׁךָ,

וּבְכָל-מְאֵדְךָ.

- מהי מטרת החזרה המשולשת? מה ההבדל בין לבבך, נפשך ומאודך?
- האם ניתן בכלל לצוות עם אהבה? האם ניתן לצוות על אנשים לאהוב את אלוהים?
- האם אנחנו "אוהבים" את אלוהים? האם ניתן לאהוב את אלוהים? איזה רגש הכי מתאים לדעתכם, להרגיש כלפי אלוהים?
- במה שונה אהבת האל מאהבות אחרות? במה באה לידי ביטוי אהבת האדם לאל?
- האם לדעת התלמידים, האל "אוהב" אותנו? כיצד יכול אלוהים לאהוב את האדם?

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם
עַל-לְבָבְךָ.
וְשָׁנַתְּם לְבַנְיָה,
וְדַבַּרְתֶּם בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
וּבְלִקְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ,
וּבְשֹׂכְרְךָ וּבְקוֹמְךָ.
וּקְשַׁרְתֶּם לָאוֹת,
עַל-יָדְךָ
וְהָיוּ לְטֹטְפֹת,
בֵּין עֵינֶיךָ.
וּכְתַבְתֶּם עַל קַזְזוֹת בֵּיתְךָ,
וּבְשַׁעְרֶיךָ

☒ הקיפו בעיגול כחול שמות של איברי גוף

☒ הקיפו בעיגול ירוק שמות של מקומות

☒ הקיפו בעיגול אדום שמות של פעולות יומיומיות שאנחנו עושים

☒ סמנו בקו תחתי ארבעה פעלים המצווים עלינו לעשות דבר מה, מהם?

(לכיתות נמוכות ניתן לבקש להתייחס לארבעת הפעלים :

ואהבת

ושיננתם

וקשרתם

וכתבתם

מה מבקשים מאיתנו ארבעת הפעלים הללו?

מה ניתן ללמוד מתוך הפסוקים על האופן בו ניתן לאהוב "מישהו" או "משהו"?

במה כרוכה האהבה הנזכרת כאן?

למורה : אהבת ה' הנזכרת כאן כוללת : זיכרון ושינון, עיסוק מתמיד בכל עת, והקפת האוהב

בגורמים המזכירים לו את אהובו והנחת אותן "מזכרות" במקומות אסטרטגיים...

במה דומה אהבה זו ובמה היא שונה מאהבת אדם אחר? מאהבת קבוצת כדורגל או זמר?

האם גם אנחנו "מקיפים" את עצמינו במזכרות מאותו גורם אהוב?

- האם גם אנחנו משננים : תאריכים, שירים, אמירות?
- מהי המקבילה של "קשרתם לאות על ידיך"?
- ניתן גם לשוחח על הקשר שבין אהבה והערצה...

כמה אנחנו מקיפים את עצמנו כשאנחנו אופייניים?

(הכוונה לדברים שמזכירים לנו את האהוב...)

וְקִשְׂרָתָם לְאוֹת, עַל-יַדְךָ וְהָיָה לְטֹטְפָת, בֵּין עַיִנֶיךָ. וְכִתְבָתָם עַל-מְזוֹזוֹת
 בֵּיתְךָ, וּבִשְׁעָרֶיךָ
 עַל מְצוּוֹת תְּפִילִין וּמְזוֹזָה.

תפילין - תשמיש קדושה יהודי העשוי מעור ומכיל קלף עליו רשומות ארבע פרשיות מהתורה, ומשמש לקיומה של מצוות הנחת תפילין. על פי ההלכה מניחים את התפילין ביום ולא בלילה, בימי חול ולא בימי שבת וחג, נהוג שרק גברים מניחים תפילין אך יש מקומות שבהם גם נשים נוהגות להניח תפילין. בעבר רווח הנהיג להניח תפילין במשך כל היום, אך בימינו נהוג להניח תפילין רק במהלך תפילת שחרית, בזמן התפילה מניח המתפלל שני סוגי תפילין: תפילין של ראש" על הראש, ותפילין של יד המונח לאורך הזרוע. ע"י התפילין של ראש ושל יד עונה היהודי על הציווי: "וְקִשְׂרָתָם לְאוֹת, עַל יַדְךָ וְהָיָה לְטֹטְפָת, בֵּין עַיִנֶיךָ". התפילין הקדומים ביותר שנמצאו בחפירות ארכיאולוגיות הן מהמאה הראשונה לספירה ונמצאו במערות קומראן שבמדבר יהודה.

מזוזות: תשמיש קדושה שיהודים קובעים על משקוף (בלשון התנ"ך - על מזוזת) הכניסה וחדרי הבית. בלשון המקרא מזוזת היא כל אחת משתי דפנות הפתח (של הבית או החדר), בין הסף (החלק התחתון של הפתח) והמשקוף (החלק העליון שלו). כך למשל בסיפור יציאת מצרים, מתואר כי בני ישראל מרחו על שתי מזוזות ומשקוף בתיים את דמו של שה קורבן פסח (שמות י"ב ז'), כדי לסמן למלאך המשחית לדלג מעל בתיים אלו במכת בכורות שהייתה לאחר מכן.

מקור המצווה הוא במילים: "וְכִתְבָתָם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ" (דברים ו' ט'; דברים י"א כ'). מטרת המצווה לשמש תזכורת תמידית לישראל, ביציאתם ובכניסתם לבית, שעליהם להאמין בייחודו של האל אחד. חז"ל ראו במצווה זו אחד מסממני הזיהוי של היהודי, ביחד עם ציצית ותפילין.

המזוזת היא קלף מגולגל מסופו לתחילתו ועליו מועתקות בכתב יד סופר, שתי פרשיות מהמקרא. מדובר בפרשיות שבתוכן נזכר הציווי על מצות 'מזוזת'.

- מה משמעות קשירת התפילין? מה יש בתוך התפילין ולמה דווקא הפרשות הללו?

- מדוע נמצאת המזוזת בפתח הבית (שוחחו על משמעות המקום כלפי מי שגר בפנים

ומי שרואה אותו מבחוץ)

פעילות יפה על מזוזות תמצאו באתר "גלים". ניתן לייצר יצירות שונות של בתי מזוזת מחומרים שונים.